Контрольна картка обліку дичини чи профанація публічного управління

Мисливство, як галузь суспільного виробництва, і його похідна-полювання регулюються суспільною інституцією, яку всі ми творимо, і як свідомі громадяни несемо відповідальність за її функціонування. Наш головний закон – Конституція, визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Тому логічно, що державна політика повинна будуватись на функціональності, ефективності, логічності, а послуги держави повинні бути по можливості максимально доступними.

Лише для того, щоб у правовій площині провести полювання, на мисливця чекають вісім державних послуг, а саме: посвідчення мисливця та його дублікат, контрольна картка обліку добутої дичини та порушень правил полювання та її дублікат, паспорт на собак мисливських порід, інших ловчих звірів, дозвіл на право добування шкідливих тварин у немисливський сезон, дозвіл для селекційних та вибірково діагностичних відстрілів мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи, дозволи на право добування мисливських тварин для наукових цілей, їх переселення та збирання пташиних яєць на об′єктах природо-заповідного фонду.

Колеги, які побували у країнах Європейського Союзу, із неприхованим здивуванням розказують, як на бензозаправках чи у супермаркеті можна придбати документи на право полювання. Ще простіше членам мисливських товариств, які на руки отримують документи на право добування на цілий сезон. Взаємовідносини європейських мисливців побудовані на взаємодовірі та на взаємоперевірці. На скільки люди вміють там довіряти, на стільки вони є нетерпимими до порушень.

Проблеми українських мисливців добре розуміють політики, які навчились улесливо обіцяти те, що люди хочуть почути, але справа на цьому й закінчується. В цей час минає каденція депутатів Верховної Ради України. Після перемоги Революції Гідності з’явилась надія, що може й не в супермаркеті чи на бензозаправці будемо купувати відстрілочні чи ліцензії, але хоча б держава

повернеться лицем до людей та скасує надання послуг мисливцям, від яких неможливо відмовитись. У 2014 році була укладена Коаліційна угода, яка передбачала зменшення кількості дозвільних документів протягом першого півріччя 2015 року. Галузі мисливського господарства з цим не повезло, так як жодної адміністративної послуги не скасовано. Лише на шпальтах журналу «Полювання та риболовля» я ще за часів, як тепер говорять, «злочинної влади» тричі піднімалось це питання («Адміністративні послуги у мисливстві»– 2012. – №12(134) грудень. – С. 3., «Адміністративна реформа та видача документів на право полювання» – 2013. – № 4 (138) квітень. – С. 2. «Навіщо зайцеві стоп-сигнал, а мисливцеві-контрольна картка?» – 2012. – № 9 (131) липень. – С. 2.) Зверталась увага, що практично жодного значення для ефективності ведення мисливського господарства адміністративна послуга держави з видачі контрольної картки… немає. Не було жодного заперечення від опонентів. У всіх демократичних країнах Європи публікації журналістів у засобах масової інформації мають вплив на розвиток суспільних відносин, а особливо коли це стосується центральних засобів масової інформації яким є часопис «Полювання та риболовля». Більше того, журналісти через свій вплив на суспільний розвиток отримали визначення «четвертої гілки влади». На жаль у рейтингу демократій в 2018 році Україну віднесли до "гібридного режиму".

Тож з метою вплинути на ситуацію свої тези, попередньо опубліковані у часописі «Полювання та риболовля», я направив у зверненнях до політичного державного органу, який формує політику у галузі мисливського господарства, з аргументованими пропозиціями щодо підготовки зміни до чинного законодавства, яке давало б змогу мисливцям проводити полювання без архаїчної контрольної картки обліку добутої дичини. Головним моїм аргументом є те, що вже протягом 20 років - від коли існує положення законодавства щодо впровадження контрольної картки обліку добутої дичини, реального обліку дичини не існує. Причиною є банальна відсутність загальнонаціональної бази даних мисливців, і вносити кількість добутої дичини просто немає куди. На жаль, Мінагрополітики, яке власне формує політику у галузі мисливства і мало б в першу чергу бути зацікавлене і дослуховуватись до аргументів, щоб на більш

якісному рівні внормувати суспільні взаємовідносини, не захотіло розглядати моє звернення та відправило його листом від 10.01.2019 р. № 37-13-16/330 на розгляд до Держлісагентства. Саме воно відповідно до чинного законодавства реалізовує політику у галузі мисливського господарства. Держлісагентство не стало заперечувати актуальність проблеми й у подальшому мені у листі від 29.12.2018 року не заперечило наведені мною аргументи, що: «Вхолосту витрачаються державні кошти на державних службовців, які «товчуть воду в ступі», а більш як 300 тисяч громадян-мисливців витрачають час на обмін контрольних карток». Воно визнає, що є великі питання щодо ефективного функціонування загальної комп'ютерної програми, так як вдосконалювати її потрібно поетапно: для цього потрібен певний час та необхідно дотримуватись принципів законності при використанні бюджетних коштів та дотримуватись чинного законодавства, яке регламентує діяльність Держлісагентства та його територіальних органів.

Держлісагентство, розуміючи, що при наданні адміністративних послуг в частині отримання посвідчення мисливця та контрольної картки є проблеми з тим, що їх можна отримати за місцем проживання, до Мінагрополітики подало проект наказу «Про внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 1 жовтня 2014 року № 383», в якому передбачено надання адміністративних послуг Держлісагентством та його територіальними органами громадянам України незалежно від їх їхнього місця реєстрації. Також відповідно до національної програми інформатизації Держліагентство видало наказ «Про затвердження плану заходів з розвитку ІТ – інфраструктури Державного агентства лісових ресурсів України на 2019 рік», який лише передбачає створення загальної бази даних «Мисливець». Але і це лише у планах, так як база даних «Мисливець» буде створена після погодження планів з Мінагрополітики та із зацікавленими органами виконавчої влади та проведення їх державної реєстрації в Міністерстві юстиції України. Більше того, навіть, якщо й цей план буде затверджений, то термін виконання створення і впровадження бази даних «Мисливець» планується лише на четвертий квартал 2019 року. Іншими словами, якщо вже двадцять років не було бази даних, то й не буде її і в цьому році. То ж цього року записи мисливців у контрольних картках обліку добутої

дичини взагалі не будуть обліковуватись. Десятки працівників органів державної влади будуть рік вхолосту працювати, а 300 тис. мисливців витрачати час та кошти на заміну нікому непотрібних карток.

Слід відмітити, що облік добутих ліцензійних видів тварин здійснюється достовірно хоча б з номінальних (те, що вказано у бланку ліцензії), а не реальних даних (які не заносяться до бланків ліцензій) так як в десятиденний термін після сезону полювання всі бланки ліцензій з голограмою та водяними знаками мають статус суворої звітності і разом із звітом про добуту дичину здаються в обласні управління лісового та мисливського господарства. Залишаються «необліковані» добуті пернаті та зайці, задля яких необхідні ці карточки.

Життя показує, якщо 20 років не обліковували пернату та хутрову дичину і мисливське господарство проіснувало, то цю практику можна продовжити з користю для всіх сторін. Більше того, хоча й від мисливців вимагається в місячний термін після сезону полювання хоча б здати контрольну картку, цю вимогу практично ніхто не виконує. Великі міграційні процеси, які проходять в Україні, відбиваються й на обміні карток. Так, постійно або тимчасово за кордоном працює біля 8 мільйонів українських громадян. На мій погляд, якщо 10-15 % від виданих контрольних карток не повертають, то можна під великий сумнів поставити достовірність обліку добутої дичини. Реально ця цифра є набагато вищою. Мисливці виїжджають на декілька років, не міняючи документів, та й чого гріха таїти, залишається низькою мисливська культура: добута дичина залишається незаписаною. Більше того, на карточці немає місця, щоб чітко вказати назву мисливського господарства, а тому визначити його назву дуже важко.

Якщо на хвилину уявити, що реалізація вимог контрольної картки все ж відбудеться, то це може навіть дестабілізувати державне управління лісового господарства: доведеться кинути всі кадрові сили на облікування кожної добутої качки та зайця, внесених сумлінним мисливцем до картки. Якщо за один робочий день один працівник може лише виписати біля 100 контрольних карток, то скільки потрібно буде працівників у кожній області, щоб впоратись з занесенням добутої дичини до єдиної бази «Мисливець». За моїми підрахунками один працівник

зможе вносити за день дані з 20-30 карток. Тож якщо вдасться запустити програму «Мисливець» наявними кадровим потенціалом відділів секторів мисливського господарства не вдасться. Потрібно буде збільшувати штат державних службовців, але вже точно будемо знати, де добута качка, а де заєць і, навіть, яким мисливцем і у який день.

Зважаючи на викладену аргументацію, через засоби масової інформації звертаюсь до Мінагрополітики з пропозицією внести до Верховної Ради України проект закону, який би відмінив дію контрольних карток обліку добутої дичини, як документу, необхідного при полюванні. Такі питання не можна передавати на розгляд органу, який реалізовує політику, і зовсім природно, що це не в його компетенції та інтересах, адже так потрібно показувати свою «напружену роботу» та її «безальтернативність».

Ми у нашому житті навіть підсвідомо маніпулюємо для досягнення свої інтересів. Я також не виняток коли намагаюсь відстоювати власні інтереси, а особливо коли переконую головного редактора журналу «Полювання та риболовля», що моя стаття є найактуальнішою та найкращою. Відомо, що система сама себе змінити не може. На неї потрібен зовнішній вплив, який відсіє правду від неправди. Давайте впливати задля загальносуспільного добра.

Олег Проців

Проців О.Р. Контрольна картка обліку дичини чи профанація публічного управління // Полювання та риболовля. – 2019. – № 3 (209) березень. – С. 6.